

Resume: Analyse af behovet for specialskolepladser og behovet for kapacitetsudvidelser på specialskoleområdet

1. Baggrund

I de senere år har Aarhus Kommune oplevet en stor stigning i antallet af børn og unge, som visiteres til en plads i en af kommunens to specialskoler. Stigningen i elevtallet udfordrer de aktuelle fysiske rammer. Det har derfor været nødvendigt at åbne midlertidige afdelinger i tilknytning til skolerne, idet den nuværende kapacitet er for lille. For at sikre, at de børn, som fremadrettet har behov for de mest specialiserede skoletilbud, også kan visiteres dertil, er der behov for at udvide specialskolernes kapacitet permanent.

9. april 2024
Side 1 af 3

I forbindelse med Budget 2024 blev forligspartierne enige om, at behovet for specialskolepladser og kapacitetsudvidelser på specialskolerne skal afdækkes, og at Børn og Unge samt Aarhus Ejendomme derfor skal forberede et beslutningsgrundlag forud for budgetforhandlingerne om Budget 2025.

**Børn og Unge
Teknik og Miljø**

2. Langagerskolen

I 2029 forventes Langagerskolen at have behov for 345 specialskolepladser. Da Langagerskolen i 2029 har kapacitet til 200 pladser, er der behov for en kapacitetsudvidelse på 145 pladser. Frem mod 2033 forventes behovet for specialskolepladser at stige til 382 pladser, svarende til en kapacitetsudvidelse på 182 pladser.

Sagsbehandler:
Ninna Elisabeth Holm
Josefine Garde

Det foreslås, at den tidligere Kolt Skole, som i dag er midlertidig specialskoleafdeling for Langagerskolen, om- og tilbygges til permanent specialskole for Langagerskolens målgruppe. Da Kolt Skole er forudsat solgt, er det nødvendigt, at salget af skolen annulleres.

Det foreslås, at ud- og ombygning af Kolt Skole sker i etaper frem mod 2033. Etape 1 vil sikre kapacitet til 145 elever, svarende til det forventede behov for kapacitetsudvidelser frem mod 2029.

En etapevis kapacitetsudvidelse er valgt for at sikre, at der ikke etableres for meget kapacitet. Dette skal ses i lyset af usikkerheden i prognoser på langt sigt samt de tiltag, som er iværksat i forbindelse med Brederes Børnefællesskab, som skal sikre, at flere børn og unge trives og flere elever forbliver i almenområdet.

Om- og udbygning af etape 1 af Kolt Skole forventes at have en samlet anlægsøkonomi på i alt 178,4 mio. kr., fordelt på 141,1 mio. kr. til anlæg og et 37,3 mio. kr. indtægtskrav på Kolt Skole. Der er fundet finansiering til hele projektet. Hvis ikke finansiering kan hentes fra de foreslåede poster, skal der findes finansiering gennem omprioritering af de midler, som er afsat til Børn og Unge området under Aarhus Ejendomme.

Der mangler at blive afsat 7,5 mio. kr. til bygningsdrift for perioden 2025-2029 og 2,5 mio. kr. årligt efter 2029.

Tabel 1: Omkostninger og finansiering ved om- og udbygning af Kolt Skole.

Post	Priser (mio. kr.)
Om- og udbygning af Kolt Skole	141,1
Indtægtskrav Kolt Skole	37,3
Samlet anlægsudgift	178,4

9. april 2024
Side 2 af 3

Indtægt ved salg af Elev Skole	3,5
Midler afsat til ombygning af Elev Skole	10,7
Aarhus Ø grund	42,0
Øremærkede midler Aarhus Ø	65,0
Faglokalepulje	11,6
Indeklimamidler	1,6
Skolebyggeri i Nordøst	10,4
Skolebyggeri i Sydbyen	18,2
Klimapuljen	7,9
Anlægsbufferen	7,5
Samlet finansiering	178,4

3. Stensagerskolen

I 2029 forventes Stensagerskolen at have behov for 340 specialskolepladser. Da Stensagerskolen har kapacitet til 250 pladser på Janesvej, er der behov for en kapacitetsudvidelse på 90 pladser. Frem mod 2033 forventes behovet for specialskolepladser at stige til 353 pladser, svarende til en kapacitetsudvidelse på 103 pladser.

Det kræver en nærmere analyse af mulige lokationer, inden der kan træffes beslutning om, hvordan behovet for kapacitetsudvidelse af Stensagerskolen kan imødekommes. Det foreslås derfor, at Børn og Unge og Aarhus Ejendomme undersøger mulige lokationer for etablering af en ny specialskoleafdeling for Stensagerskolen og forbereder et beslutningsgrundlag forud for budgetforhandlingerne om budget 2026. Inden da vil forligspartierne blive præsenteret for konkrete løsnings-scenarier for en ny specialskoleafdeling for Stensagerskolen med henblik på en drøftelse og stillingtagen til de forskellige mulige løsnings-scenarier.

I Budget 2024 blev der afsat 5,0 mio. kr. til ekstra kapacitet for Stensagerskolen. Efterfølgende er det besluttet, at Stensagervej 11 skal anvendes midlertidigt, indtil en permanent specialskoleafdeling står færdig. De 5,0 mio. kr. rækker kun til istandsættelse af et mindre antal lokaler. Det vurderes, at der er behov for yderligere 6,0 mio. kr. for at klargøre op til 12-14 lokaler, svarende til behovet frem mod 2030, hvor en permanent løsning tidligst forventes at være klar til ibrugtagning.

Da Stensagervej 9-11 er forudsat solgt, forudsættes det, at salget heraf udskydes indtil en permanent specialskoleafdeling for Stensagerskolen står færdig

For at kunne foretage den indledende planlægning og projektering af en permanent løsning for Stensagerskolen, er der behov for, at der afsættes et anlægsbeløb på 5,0 mio. kr. Samtidig er der behov for, at der afsættes yderligere 6,0 mio. kr. til den midlertidige løsning på Stensagervej 11. I udmøntningen fra anlægsbufferen er det foreslået, at der afsættes 5,0 mio. kr. til den midlertidige løsning og 5,0 mio. kr. projekteringen. Den sidst 1,0 mio. kr. til den midlertidige løsning foreslås finansieret fra midler afsat til Skolebyggeri i Sydbyen. I perioden 2025-2029 mangler der afsat 4,8 mio. til bygningsdrift af Stensagervej 11.

4. Driftsøkonomi

Den forventede stigning i elevtallet på de to specialskoler vil medføre stigende driftsbudgetter til de to skoler. Med den nuværende tildelingsmodel for budgettet vil skolernes budgetter stige i samme takt som elevtallet. Med afsæt i de beskrevne

prognoser vil der være en nettomerudgift (ekskl. bygningsdrift) til budget til specialskolerne på i alt 86,2 mio. kr. i årene 2025-28 samt 208,3 mio. kr. i alt i årene 2029-33. Herudover mangler der til Kolt Skole et budget til bygningsdrift på i alt 7,5 mio. kr. i årene 2025-2029 og 2,5 mio. kr. årligt efter 2029.

Ved beregningerne af driftsbudgetterne til de to skoler ved stigningen i elevtallet, er det forudsat, at der tildeles den samme enhedspris for nye elever på specialskolerne, som de nuværende elever er tildelt i budgettet og dermed uændret serviceniveau på specialskolerne.

9. april 2024
Side 3 af 3

Den manglende finansiering til driftsudgifterne, herunder bygningsdrift, vil blive præsenteret og drøftet i analysen "Skolernes Økonomi", som udarbejdes til budgetforhandlingerne om buget 2025.

Indhold

1. Indledning og anbefaling	2
1.2 Resultat	2
1.3 Økonomi og finansiering	3
2. Specialskolernes målgruppe og visitation til tilbuddene	4
2.1 Langager	4
2.2 Stensager	4
2.3 Visitation til specialskole	5
3. Udviklingen i elevtallet og baggrunden for stigningen	5
3.1 Historisk udvikling i specialskolernes elevtal	5
3.2 Baggrund for udviklingen i elevtallet	6
3.3 Strukturelle udfordringer på specialundervisningsområdet	6
3.4 6-by samarbejdet: Udviklingen i elevtallet på specialskoler	6
3.5 Det prognosticerede elevtals betydning for driftsøkonomi	7
4. Elevernes bopæl og transport	10
4.1 Den geografiske placering, transport og trafikforhold	11
5. Prognosemodel for specialskoleområdet	11
6. Langagerskolen	11
6.1 Behovet for specialskolepladser og behovet for kapacitetsudvidelse .	11
6.2 Fremtidige løsninger på Langagerskolens kapacitetsudfordringer	12
6.3. Kolt skole som ny specialskoleafdeling for Langagerskolen	13
6.3.2 Beskrivelse og vurdering af Kolt Skole som scenarie	13
6.3.4 Omkostninger og finansiering af om- og tilbygning af Kolt Skole .	15
6.4 Fravalgte løsningsscenarier	18
6.4.1 Ombygning af Kolt Skole og udbygning af Langagerskolens matrikel i Viby	18
6.4.2 Yderligere udbygning på Langagerskolens matrikel i Viby	19
6.4.3 Ombygning af Elev Skole	19
6.4.4 Nybyggeri på bar mark	19
7. Stensagerskolen	19
7.1 Behovet for specialskolepladser og behovet for kapacitetsudvidelse .	19
7.2 Fremtidige løsninger på Stensagerskolens kapacitetsudfordringer	20

14. marts 2024
Side 1 af 21

**Børn og Unge
Teknik og Miljø**

Sagsbehandler:
Ninna Elisabeth Holm
Josefine Garde

1. Indledning og anbefaling

1.1 Baggrund

I de senere år har Aarhus Kommune oplevet en stor stigning i antallet af børn og unge, som visiteres til en plads i en af kommunens to specialskoler.

Tabel 1: Faktiske elevtal pr. 5.9. 2019-2023 på de to specialskoler

Elevtal pr. 5.9	2019	2020	2021	2022	2023
Langagerskolen	181	196	222	242	266
Stensagerskolen	234	236	238	257	276

14. marts 2024
Side 2 af 21

Stigningen i elevtallet udfordrer de aktuelle fysiske rammer, og det har derfor været nødvendigt at åbne midlertidige afdelinger i tilknytning til skolerne, da den nuværende kapacitet er utilstrækkelig. For at sikre at de elever, som fremadrettet har behov for de mest specialiserede skoletilbud, kan visiteres dertil, er der behov for at udvide specialskolernes kapacitet permanent.

Jf. folkeskoleloven skal byrådet sørge for, at de børn, som har behov for det, gives specialundervisning. Derfor skal Aarhus Kommune sørge for at have den nødvendige kapacitet til rådighed for specialundervisning, da der ikke må oprettes ventelister.

I forbindelse med Budget 2024 blev forligspartierne enige om, at det fremadrettede behov for specialskolepladser samt behovet for kapacitetsudvidelserne på specialskolerne skal afdækkes, og at Børn og Unge samt Aarhus Ejendomme derfor skal forberede et beslutningsgrundlag forud for budgetforhandlingerne om Budget 2025.

Som forberedelse til budgetforslaget har Børn og Unge samt Aarhus Ejendomme lavet en omfattende analyse, der belyser behovet for specialskolepladser de kommende ti år samt det deraf afledte behov for kapacitetsudvidelser på de to specialskoler.

Analysens indhold er kvalificeret af en styregruppe bestående af chefer fra Borgmesterens Afdeling, Børn og Unge samt Aarhus Ejendomme. En arbejdsgruppe for hver af de to specialskoler bestående af repræsentanter fra specialskolerne og forvaltningen har ligeledes bidraget med fagligt indhold og kvalificeret analysen.

1.2 Resultat

I 2033 forventes der at være behov for 382 specialskolepladser på Langagerskolen, svarende til en stigning på 116 elever sammenholdt med elevtallet i skoleåret 2023/24. Da Langagerskolen har kapacitet til 200 elever, når den nuværende udbygning er afsluttet i sommeren 2025, er der behov for en kapacitetsudvidelse til 182 elever i 2033. Aktuelt mangler der kapacitet til 96 elever, hvoraf de 30 pladser er under opførsel og forventes klar til ibrugtagning sommeren 2025.

Tabel 2: Prognosticeret elevtal på Langagerskolen sammenholdt med permanent kapacitet¹.

Elevtal pr. 5.9	2023	2024	2029	2033
Langagerskolen	266	276	345	382
Kapacitet	170	170	200	200
Udbygningsbehov	96	106	145	182

14. marts 2024
Side 3 af 21

Det foreslås, at den tidligere Kolt Skole om- og tilbygges til permanent specialskoleafdeling for Langagerskolens målgruppe. Der foretages en etapevis ud- og ombygning af Kolt Skole. 1. etape omfatter en kapacitetsudvidelse på 145 pladser, svarende til behovet i 2029. Heraf forventes 75 af pladserne på Kolt Skole allerede at være besat fra sommeren 2024.

En etapevis kapacitetsudvidelse er valgt for at sikre, at der ikke etableres for meget kapacitet. Dette skal både ses i lyset af usikkerheden i prognoser på langt sigt samt i lyst af de tiltag, som er iværksat i forbindelse med *Bredere Børnefællesskaber*, som skal sikre, at flere børn og unge trives og flere elever forbliver i almenområdet.

Da Kolt Skole er forudsat solgt, forudsættes det, at salget af skolen annulleres med vedtagelsen af Kolt Skole som permanent specialskoleafdeling for Langagerskolen.

I 2033 forventes der at være behov for 353 specialskolepladser på Stensagerskolen, svarende til en stigning på 77 elever sammenholdt med elevtallet i skoleåret 2023/24. Da der er kapacitet til ca. 250 elever på Stensagerskolen, vil der være behov for en kapacitetsudvidelse til omkring 103 elever frem mod 2033. Aktuelt mangler der kapacitet til 26 elever. Det kræver en nærmere analyse af mulige lokationer, inden der kan træffes beslutning om, hvordan behovet for kapacitetsudvidelse af Stensagerskolen kan imødekommes.

Tabel 3: Prognosticeret elevtal på Stensagerskolen sammenholdt med den aktuelle kapacitet.

Elevtal pr. 5.9	2023	2024	2029	2033
Stensagerskolen	276	307	340	353
Kapacitet	250	250	250	250
Udbygningsbehov	26	57	90	103

Børn og Unge og Aarhus Ejendomme undersøger mulige lokationer for etablering af en ny specialskoleafdeling for Stensagerskolen og forbereder et beslutningsgrundlag forud for budgetforhandlingerne om budget 2026.

1.3 Økonomi og finansiering

Anlægsudgift for 1. etape af om- og udbygning af Kolt Skole, som skal sikre kapacitet frem til 2029, er på 178,4 kr. (i 2024-priser) inkl. indtægtskrav på Kolt Skole. Der er udarbejdet et forslag til finansiering af hele projektet. Hertil

¹ I skoleåret 2023/24 er der 170 pladser på Langagerskolens matrikel i Viby. Fra sommeren 2025 er der plads til 200 elever, når den nye udbygning står færdig.

vil der være behov for, at der afsættes et årligt beløb til bygningsdrift på 0,6 mio. i 2025 stigende til 2,5 mio. kr. i 2029, der dækker energi, rengøring, teknisk service, vedligehold mv.

Da Stensagervej 11 skal anvendes som midlertidig afdeling i forventeligt 5-6 år, og kunne rumme omkring 100 elever, svarende til 12-14 klasser, er der behov for, at der afsættes 6,0 mio. kr. ekstra til den løbende istandsættelse og klargøring af lokalerne. Herudover foreslås det at der afsættes 5,0 mio. kr. til indledende planlægning og projektering af en permanent løsning for Stensagerskolens kapacitetsudfordringer.

14. marts 2024
Side 4 af 21

Som følge af det stigende elevtal på specialskoleområdet forventes der også øgede driftsomkostninger. Med afsæt i de beskrevne prognoser vil der være en nettomerudgift (ekskl. bygningsdrift) til budget til specialskolerne på 62 mio. kr. i 2033 ift. 2024. Skolernes økonomi og de udfordringer, som væksten i elever med behov for specialskoletilbud medfører, behandles i en særskilt analyse af "Skolernes økonomi".

2. Specialskolernes målgruppe og visitation til tilbuddene

Aarhus Kommunes to specialskoler; Langagerskolen og Stensagerskolen, er skoletilbud til børn og unge med store specialpædagogiske behov, som har behov for særlige rammer til at støtte deres læring, udvikling og trivsel. En specialskole er et mere indgribende specialundervisningstilbud sammenlignet med en plads i en specialklasse. Udover få og særlige 1:1 tilbud er Aarhus Kommunes specialskoler de mest specialiserede og mest indgribende undervisningstilbud, der kan tilbydes elever med specialpædagogiske undervisningsbehov.

2.1 Langager

Langagerskolen er et tilbud til elever, som har kognitive ressourcer indenfor normalområdet og har autismespektrumforstyrrelser og/eller ADHD i svær grad. Derudover har en række af eleverne oftest tilgrænsende problematikker såsom følelsesmæssige, adfærdsmæssige og sociale vanskeligheder, angst, ængsteligheds- og depressionsproblematikker samt skolevægringsproblematikker. Samlet set er der tale om en gruppe af elever med komplekst sammensatte vanskeligheder, som vurderes at have et markant støttebehov ud over, hvad der vil kunne imødekommes i andre specialpædagogiske skoletilbud.

2.2 Stensager

Stensagerskolen er et tilbud til elever med meget indgribende funktionsnedsættelser og kognitive udfordringer. Fælles for eleverne er, at de er mentalt retarderede i varierende grad og/eller har massive funktionsnedsættelser. En stor del af eleverne har egentlige børnepsykiatriske problemstillinger såsom opmærksomhedsforstyrrelser eller gennemgribende udviklingsforstyrrelser, mens andre elever har hjerneskader eller syndromer, der medfører forskellige former for somatiske lidelser. Samlet set er der tale om en gruppe af elever med komplekst sammensatte vanskeligheder, der alle har store generelle indlæringsvanskeligheder og et markant støttebehov.

2.3 Visitation til specialskole

Visitationen til en specialskole er sidestillet med visitationen til øvrige specialundervisningstilbud. Udgangspunkt for visitationen er, at man skal afprøve det mindst indgribende tilbud først, dvs. støtte i almenklasserne før specialklasse og specialklasse før specialskole. Dog kan tyngden af elevens udfordringer gøre, at eleven visiteres til specialskolen uden først at have været i specialklasse.

14. marts 2024
Side 5 af 21

Efter folkeskolelovens §3, stk. 2 skal børn hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte gives specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i specialklasser og specialskoler. Det er byrådet, der jf. folkeskolelovens §20, stk. 2, skal sørge for denne specialundervisning og anden specialpædagogiske bistand til de børn i kommunen, der har behov herfor. I forlængelse heraf bemærkes, at Ankestyrelsen i 2018 har præciseret, at Aarhus Kommune skal have den nødvendige kapacitet til rådighed for specialundervisning, så elever ikke skal afvente en plads.

Hvor Stensagerskolen modtager de fleste elever fra skolestart via specialdagtilbuddene, er der et løbende indtag af elever på Langagerskolen primært via specialklasserne efter skoleopstart.

3. Udviklingen i elevtallet og baggrunden for stigningen

3.1 Historisk udvikling i specialskolernes elevtal

I de senere år har Aarhus Kommune oplevet en stor stigning i antallet af børn og unge, som visiteres til en plads i en af kommunens to specialskoler.

Tabel 4 viser den faktiske udvikling i elevtallet for Langagerskolen og Stensagerskolen i perioden 2015-2023, samt hvor stor en andel elevtallet har udgjort af de 5-15-årige i hele Aarhus Kommune.

Tabel 4: De faktiske elevtal på Langagerskolen og Stensagerskolen i perioden 2015-2023 og den tilhørende andel, som eleverne udgør af aldersgruppen i kommunen.

	Langagerskolen									
Pr. 5. september	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Antal elever	157	166	157	172	181	196	222	242	266	
Andel af befolkningen	0,48%	0,50%	0,47%	0,51%	0,54%	0,58%	0,66%	0,72%	0,77%	
	Stensagerskolen									
Pr. 5. september	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Antal elever	211	214	221	231	234	236	238	257	276	
Andel af befolkningen	0,64%	0,64%	0,66%	0,69%	0,70%	0,70%	0,71%	0,76%	0,80%	

I perioden 2015-2023 er elevtallet på Langagerskolen steget med 109 elever, svarende til en stigning på 69,4%. I samme periode er elevtallet på Stensagerskolen steget med 65 elever, svarende til en stigning på 30,8%. Den gennemsnitlige stigning i elevtallet de seneste tre år er på hhv. 23 elever pr. år på Langagerskolen og 13 elever pr. år på Stensagerskolen.

Den procentandel, som specialskoleeleverne udgør af aldersgruppen i kommunen, er stigende for begge skoler. I 2015 udgjorde Langagerskolens elever 0,48% af alle børn i alderen 5-15 år i Aarhus Kommune, mens de udgør 0,77%

af aldersgruppen i 2023. I 2015 udgjorde Stensagerskolens elever 0,64% af alle børn i alderen 5-15 år i Aarhus Kommune, mens de i 2023 udgør 0,80% af aldersgruppen. Stigningen vidner om, at stigningen i elevtallet på specialskolerne ligger ud over befolkningstilvæksten.

3.2 Baggrund for udviklingen i elevtallet

Det er svært at pege på hvad der præcist er baggrunden for udviklingen i elevtallet på specialskolerne. Men udviklingen er ikke en "Aarhus ting", der ses en generel stigning på landsplan i antallet af elever, der indstilles til specialpædagogiske skoletilbud – dette er også gældende for elever der tilhører målgruppen for specialskoler.

Antallet af elever med diagnoser er steget betydeligt de seneste år, hvilket bl.a. har haft indflydelse på antallet af visiterede elever til specialskolerne.

På Langagerskolen er der sket en stor stigning i hele målgruppen, som visiteres til tilbuddet, dvs. en stor stigning i elever som har autismespektrumforstyrrelser og/eller ADHD i svær grad.

For Stensager er det specielt målgruppen af børn med betydeligt og varigt fysisk nedsat funktionsniveau og/eller kognitivt nedsat funktionsniveau, der er vokset i løbet af de sidste år. Børnenes handicap bliver typisk udredt allerede i 0-6 årsalderen, hvorfor kapaciteten i specialdagtilbuddene også er vokset fra 68 pladser i 2018 til 140 pladser i 2024.

Hvor der er en markant overrepræsentation af elever af anden etnisk herkomst end dansk på Stensagerskolen, er der en markant underrepræsentation på Langagerskolen.

3.3 Strukturelle udfordringer på specialundervisningsområdet

Eleverne i specialklasserne vurderes at være blevet sværere end for 10 år siden. Samtidig er antallet af elever pr. specialklasserne steget, hvilket gør at ressourcerne til den enkelte er mindre – muligheden for at imødekomme den enkeltes behov og vanskeligheder er derfor sværere, hvilket kan føre til, at "de sværeste" elever som tidligere kunne rummes i specialklasse, nu ikke længere kan få imødekommet deres behov her, hvorfor skole og forældre indstiller til specialskole. Andelen af elever med langvarig skolevægring, som indstilles til specialundervisningstilbud, er også markant stigende.

Samlet kan man sige at problematikken starter tidligt og følger med barnet op gennem skoletiden.

3.4 6-by samarbejdet: Udviklingen i elevtallet på specialskoler

Det er ikke kun Aarhus Kommune, som oplever en stigning i antallet af elever, der visiteres til en specialskoleplads. Den samme tendens ses hos de øvrige kommuner i 6-by samarbejdet, som alle har oplevet en stigning i antallet af elever i specialskole i perioden 2017-2023.

14. marts 2024

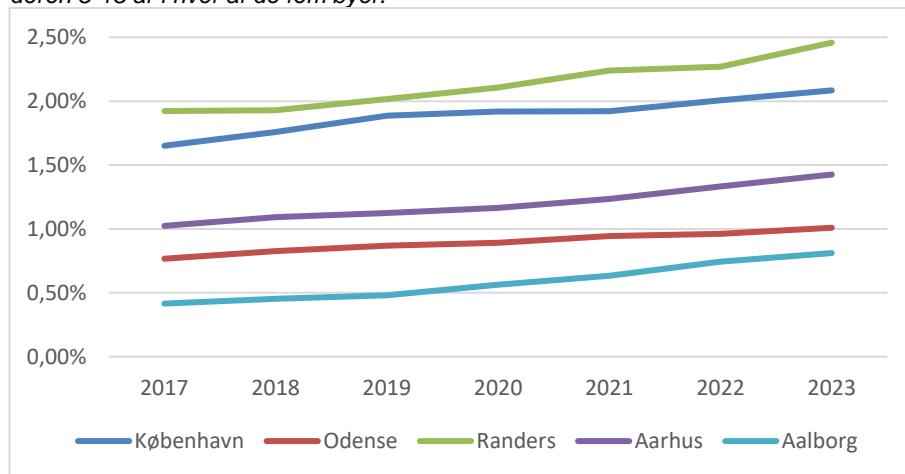
Side 6 af 21

Figur 1 sammenligner den andel som Stensagerskole og Langagerskolens elever udgør af den samlede befolkning i kommunen med de øvrige kommuner i 6-by samarbejdet². Data stammer fra Danmarks statistik³.

Figur 1: Procentandelen af indskrevne elever på specialskolerne i de fem kommuner; Aalborg, Aarhus, Randers, Odense og København ud af den samlede befolkning i alderen 5-15 år i hver af de fem byer.

14. marts 2024
Side 7 af 21

Af figuren ses det at de øvrige kommuner også oplever, at andelen af elever indskrevet i en specialskole er stigende, og er steget mere end befolkningen i skolealderen.

3.5 Det prognosticerede elevtals betydning for driftsøkonomi

Budgettet til de to specialskoler følger en tildelingsmodel, hvor undervisningsbudgettet afhænger af elevtallet og SFO-budgettet afhænger af indskrevne elever i SFO. I 2024 tildeles et undervisningsbudget på godt 300.000 kr. pr. elev og et SFO-budget på knap 172.000 kr. pr. indskrevet barn samt budget til administration og ledelse på 13-14.000 kr. pr. indskrevne i hhv. skole og SFO. I 2024 er de to specialskoler samlet tildelt budget efter 570 elever og heraf 360 indskrevne elever i SFO. Det samlede udmeldte budget til driften af de to skoler (ekskl. bygningsdrift) er på i alt 247 mio. kr. i 2024.

På baggrund af den forventede udvikling i elevtallene ud fra de beskrevne prognoser for de to specialskoler, er driftsbudgetterne til de to skoler fremskrevet med de samme satser pr. elev/indskrevne i SFO som beskrevet ovenfor. Det er således forudsat, at der tildeles den samme enhedspris for nye elever på specialskolerne, som de nuværende elever er tildelt i budgettet og dermed uændret serviceniveau på specialskolerne.

Figur 2a+b viser både prognosen for elevtal i forhold til 2024 og budgettet til Langagerskolen som følger af disse elevtal ved en uændret budgettildeling. Det ses af figureerne, at tilvæksten i elevtallet i den kommende tiårsperiode på

² Da det ikke har været muligt at trække data ud fra Danmarks Statistik for Esbjerg Kommune, da de ikke har besludte specialskoler, men specialundervisningscentre på de almene kommunalskoler, indgår Esbjerg Kommune ikke i sammenligningen.

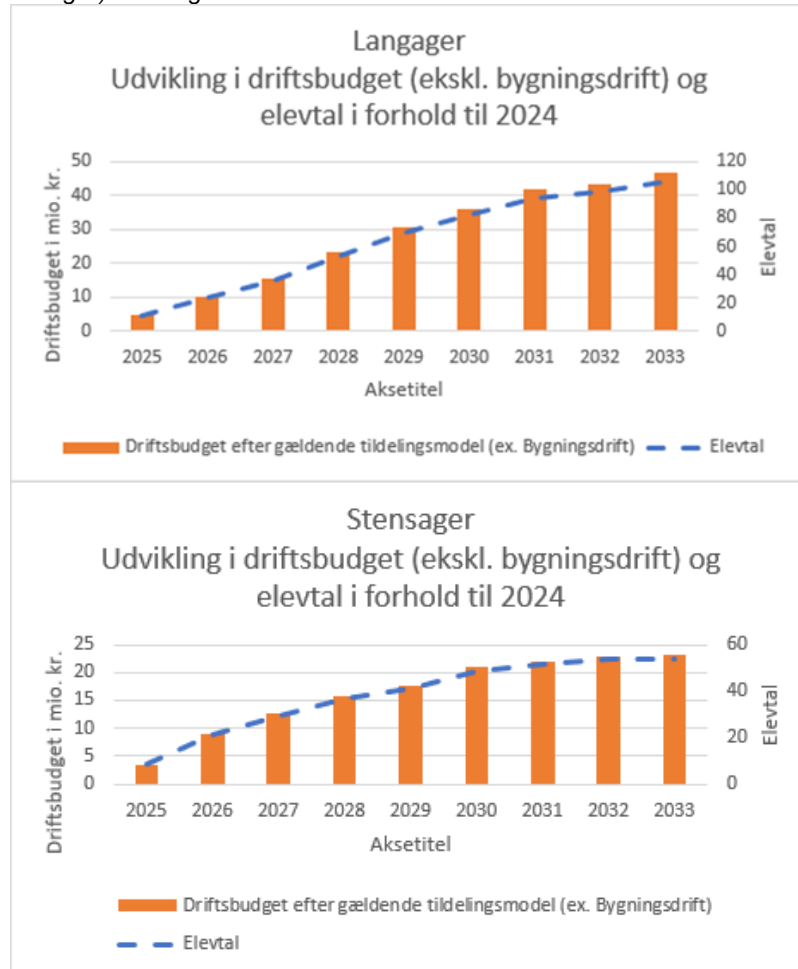
³ Uddannelsesaktivitet i grundskolen efter status, uddannelse, grundskoleinstitutionstype, bopælsområde og tid.

mere end 100 elever for Langagerskolen og mere end 50 elever for Stensagerskolen medfører et væsentligt højere budget til de to specialskoler. Tilsammen for de to skoler vokser budgettet med ca. 70 mio. kr. frem til 2033, hvilket svarer til en budgetforhøjelse på 28 procent.

Figur 2: Udviklingen i driftsbudget (ekskl. bygningsdrift) og elevtal på A) Langagerskolen og B) Stensagerskolen set ift. 2024.

14. marts 2024
Side 8 af 21

På skoleområdet finansieres specialskolernes budget af det samlede budget til specialundervisning, der også dækker driften af specialklasser på værts-skolerne, skolernes betalingsbudget for en specialklasseplads samt lokale specialpædagogiske indsatser og forebyggende tiltag i almenområdet (støttecenterbudget). Budgettet til drift af specialskoler og specialklasser prioriteres forlods, inden de resterende midler lægges ud til skolerne til specialpædagogiske indsatser (støttecenterbudget) og budget til betaling for elever i specialklasser (betalingsbudget). Umiddelbart forventes der sideløbende en stigende efterspørgsel på pladser i specialklasser, hvilket er med til at forværre den samlede økonomiske balance.

Der vil være en automatisk delfinansiering af de stigende udgifter til specialundervisning som følger af den generelle budgetmodel på skoleområdet fra kommunkassen til Børn og Unge. Alle elever i almene klasser, specialklasser og specialskoler udløser et grundbudget på mellem ca. 33.000-47.000 kr.

afhængigt af klassetrin. På den måde vil grundtildelingen følge med eleverne i et specialundervisningstilbud som eksempelvis en specialskole. Beløbet i grundtildelingen (ca. 33.000-47.000 kr.) er dog væsentligt lavere end tildelingen til en elev i specialskole (ca. 300.000 kr.) hvorfor der bliver en finansieringsudfordring i Børn og Unge, når andelen af elever i specialskoler stiger. Budgetmodellen fra kommunekassen til Børn og Unge for specialundervisning afhænger af det samlede antal elever og forudsætter således en konstant andel elever i specialundervisning. I budgetmodellen for 2024 forventes et mindre fald i det samlede elevtal, hvorfor budgettet til specialundervisning er ca. 1 mio. kr. lavere i 2027 end i 2024.

14. marts 2024
Side 9 af 21

Tabel 5 viser udviklingen i budgettet til de to specialskoler i perioden 2025-2033 sammenholdt med budgettet i 2024. Derudover fremgår den finansiering, der er via de to budgetmodeller på området – den almene skolemodel og modellen for specialundervisning.

Tabel 5: Udviklingen i budgettet i perioden 2025-2033 set i forhold til 2024 for de to specialskoler samt den samlede udgift for budgetperioden 2025-28 og perioden fra 2029-33.

Udvikling i budget i perioden 2025-2033 i forhold til 2024										I alt 2025- 2028	I alt 2029- 2033	I alt 2025- 2033
Beløb i mio. kr.	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033			
Driftsbudget Stensager og Langager	9	19	28	39	48	57	64	66	70	95	305	400
Finansiering via grundbudget ("pengene følger eleven")	-1	-2,1	-3,2	-4,5	-5,5	-6,5	-7,1	-7,4	-7,7	-10,8	-34,2	-45
Udvikling i budgetmodellens specialundervisningsbudget	0,1	0,6	1							1,7	0	1,7
Driftsudgifter til finansiering	7,6	17,8	26,1	34,7	42,6	50,4	56,4	58,9	62,0	86,2	208,3	294,5

Som det fremgår af tabellen, er der en mindre delfinansiering via budgetmodellen, men samlet set vil der være en manko på 62,0 mio. kr. i 2033, hvis elevtallene på specialskolerne følger prognoserne. I budgetperioden 2025-28 kan der forventes en manko på 86,2 mio. kr., mens der i perioden 2029-33 kan forventes en manko på 208,3 mio. kr. Hvis "kurven knækker" og elevtallet på specialskolerne stabiliseres vil driftsudgifterne gøre det samme.

Ifølge gældende budgettildelingsmodeller på skoleområdet vil driftsudgifterne skulle finansieres af det samlede budget til specialundervisning, hvormed de to budgetposter til skolernes betalingsbudget og specialpædagogiske indsatser samt forebyggende tiltag i almenområdet (støttecenterbudget) vil blive reduceret tilsvarende. Dermed forøges det nuværende underskud på skolernes betalingsbudget, der finansieres af midlerne til lokale forebyggende indsatser og det almene undervisningsbudget. Dette vil forværres yderligere af en forventning om flere elever i specialklasser sideløbende.

Den manglende finansiering til driftsudgifterne vil blive præsenteret og drøftet i analysen af "Skolernes Økonomi", som udarbejdes til budgetforhandlingerne

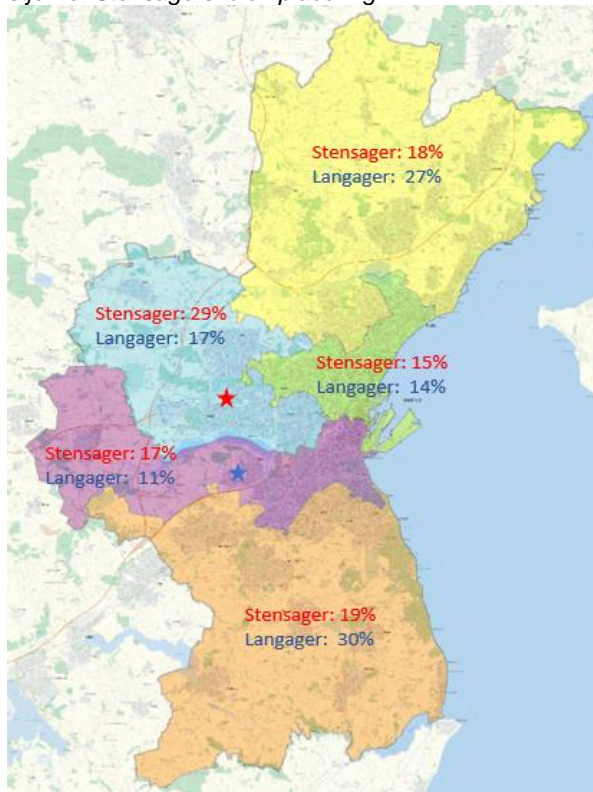
om buget 2025. Her vil der blive set på hele specialundervisningsområdets økonomi og alternative tildelingsmodeller.

4. Elevernes bopæl og transport

Både Langagerskolen og Stensagerskolen er bydækkende undervisningstilbud, hvilket betyder, at eleverne kan komme fra hele Aarhus Kommune. Langagerskolen er beliggende i Sydvest mens Stensagerskolen er placeret i Vest.

14. marts 2024
Side 10 af 21

Figur 3: Den procentvise fordeling af specialskoleelevernes bopæl fordelt på Børn- og Unge distrikter pr. 5. september 2023. Blå stjerne: Langagerskolens placering. Rød stjerne: Stensagerskolens placering.

Figur 3 viser fordelingen af specialskoleelevernes bopæl på Børn og Unge-distrikter pr. skoleåret 2023/24. Størstedelen af Langagerskolens elever er bosat i distrikt Syd, svarende til 30%, mens 27% af eleverne er bosat i distrikt Nord og mellem 14% og 17% er bosat i de øvrige distrikter. Selvom distrikt Syd og Nord til sammen udgør mere end halvdelen af elevgrundlaget i 2023, peger figuren på, at Langagerskolens elever er bosiddende på tværs af hele kommunen.

Størstedelen af Stensagerskolens elever er bosat i distrikt Vest, svarende til 29%, mens antallet af elever fra de øvrige distrikter ligger på mellem 15% og 19%. Når der skal etableres en ny specialskoleafdeling for Stensagerskolen, er der ikke nogen af de øvrige distrikter, som taler for, at en ny afdeling skal placeres der.

Antallet af elever, som er indskrevet på en specialskole i Aarhus Kommune, men som har bopæl uden for kommunen har været faldende gennem de seneste år. Aktuelt er der indskrevet 10 elever på de to specialskoler med bopæl uden for kommunen.

4.1 Den geografiske placering, transport og trafikforhold

For at minimere transportomkostningerne og transporttiden for de elever, som i dag transporteres på tværs af kommunen, kan det være hensigtsmæssigt at placere nye specialskoleafdelinger i distrikter, som geografisk ikke ligger op ad de distrikter, hvor der i dag er specialskoler.

PPR har undersøgt hvorvidt der er en business case ift. at placere en ny specialskole i den modsatte ende af byen. Den besparelse, som kan opnås på transport ved at placere en ny afdeling i det fx nordlige eller sydlige Aarhus er minimal, hvorfor der ikke er en business case i forhold til dette. Derfor undersøges dette ikke yderligere, til trods for, at der kan være nogle fordele for eleverne.

5. Prognosemodel for specialskoleområdet

Børn og Unge har i samarbejde med Borgmesterens Afdeling udarbejdet prognoser for kommunens to specialskoler. Prognosemodellen er bygget op på samme måde som prognosen for almenklasserne og specialklasserne på kommuneskolerne.

Prognosemodellen består af to dele, som sammenkøres i en endelig prognose, for at beregne det fremadrettede elevtal på hver af de to specialskoler.

Prognoserne for almenområdet har total set lagt tæt på de faktiske tal. Derfor anvendes samme metoder på specialskoleområdet. Det skal dog bemærkes, at målgruppen for specialskoleområdet er markant mindre end ved almenområdet, hvilket i sig selv kan give en større usikkerhed. Jo mindre prognosebefolkninger, des større er usikkerhederne også. Samtidig er historikken for prognoserne ikke så lang sammenlignet med prognoser på almenområdet.

Prognoserne på specialskoleområdet er ikke et anerkendt værktøj til at udløse anlægsøkonomi (den indgår af samme grund ikke i den årlige pladsbehovsanalyse), hvorfor der via budgetprocesserne skal tildeles anlægsmidler til kapacitetsudvidelser på specialområdet.

6. Langagerskolen

I det følgende afsnit afdækkes det fremtidige behov for specialskolepladser samt behovet for kapacitetsudvidelser på Langagerskolen. Samtidig belyser den valgte løsning på skolens kapacitetsudfordring, mens de fravalgte løsningsmuligheder gennemgås kort.

6.1 Behovet for specialskolepladser og behovet for kapacitetsudvidelse

Elevtallet på Langagerskolen har de seneste år været stingende. Jf. den nyeste prognose, specialskoleprognose 2024, forventes det, at elevtallet på skolen vil stige yderligere de kommende år.

Tabel 6 viser forventningerne til udviklingen i elevtallet på Langagerskolen for perioden 2024 til 2033 sammenholdt med den aktuelle permanente kapacitet. Den midlertidige kapacitet i Kolt er ikke medtalt.

Pr. 5. september 2023, som udgør referencetidspunktet for de officielle skoleindskrivningstal, var der indskrevet 266 elever på Langagerskolen. I 2029 forventes der at være behov for 345 specialskolepladser på Langagerskolen, svarende til en stigning på 79 elever. På ti års sigt forventes en stigning i elevtallet på 116 elever, så der i 2033 forventes at være behov for 382 specialskolepladser på Langagerskolen. Den gennemsnitlige årlige stigning i elevtallet for hele prognoseperioden ligger på 10-12 elever. Stigningen forventes således at være markant mindre end den faktiske stigning i elevtallet de seneste tre år, hvor elevtallet er steget med gennemsnitligt 23 elever årligt.

14. marts 2024
Side 12 af 21

Tabel 6: prognosticeret elevtal for Langagerskolen i perioden 2024-2033.

	Prognosticerede elevtal									
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Antal elever	276	287	299	311	329	345	357	370	374	382
Aktuel kapacitet ⁴	170	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Manglende kapacitet	106	87	99	111	129	145	157	170	174	182

Aktuelt er der kapacitet til ca. 170 elever på Langagerskolens adresse i Viby. Skolens elever har forskellige behov, hvorfor den faktiske kapacitet på skolen kan variere afhængigt af den konkrete elevgruppe.

I forbindelse med budgetforlig 2021-2024 afsatte Byrådet d. 7. oktober 2020 21,1 mio. kr. i 2022-priser til at udbygge Langagerskolen. Udbygningen forventes at stå færdig i sommeren 2025, hvorefter der forventes at være kapacitet til ca. 200 elever på Langagerskolens matrikel i Viby.

Sammenholdes behovet for specialskolepladser med den aktuelle kapacitet fremkommer behovet for kapacitetsudvidelser. I 2029 forventes der at være behov for en kapacitetsudvidelse til 145 elever, stigende til 182 elever i 2033.

6.2 Fremtidige løsninger på Langagerskolens kapacitetsudfordringer

Analysen har afdækket en række scenarier for løsninger på Langagerskolens aktuelle og fremtidige kapacitetsudfordringer. Analysen har sigtet mod at finde en løsning, hvor det er muligt at bygge ud etapevist og hvor der i første omgang (etape 1) kan sikres kapacitet til 145 elever, svarende til det forventede behov for kapacitetsudvidelser frem mod 2029. Den valgte løsning skal desuden kunne udbygges, så den kan rumme minimum 182 elever, svarende til det forventede behov for kapacitetsudvidelser frem mod 2033.

Vurderingen af løsningsscenarierne har herudover taget udgangspunkt i:

⁴ Den aktuelle kapacitet: Her indgår udelukkende permanent kapacitet. Den midlertidige kapacitet i Kolt samt de to opstillede pavilloner på Langagerskolens matrikel er derfor ikke medtalt.

- De fysiske rammers mulighed for at understøtte det pædagogiske arbejde
- Placering ift. eksisterende skoletilbud, børnenes bopæl, kørsel og tilkørsel
- Organisation og drift, herunder at Langagerskolens kapacitet bliver fordelt på maksimalt to geografiske lokationer
- Anlægsøkonomi
- Realiseringstid

14. marts 2024
Side 13 af 21

6.3. Kolt skole som ny specialskoleafdeling for Langagerskolen

Ud af de afsøgte scenarier er om- og udbygning af den tidligere Kolt Skole fundet som den bedste løsning på Langagerskolens kapacitetsudfordringer. Scenariet med Kolt Skole er valgt, da det bl.a. har en mindre realiseringstid samt er mere økonomisk fordelagtigt og mindre klimabelastende end flere af de øvrige scenarier. Samtidig giver scenariet mulighed for en fremtidssikring, da der er mulighed for at udbygge yderligere på Kolt Skole, hvis behovet skulle opstå.

6.3.1 Kolt Skole og tidligere beslutninger

Den tidligere Kolt Skole er beliggende på Kolt Østervej 45 i Kolt/Hasselager i den sydvestlige del af Aarhus. Skolen har indtil 2013 fungeret som almen distriktsskole for 0.-5. klasse, indtil skolen blev sammenlagt med den tidligere Hasselager Skole til det, som i dag hedder Bavnehøj Skole. Siden da har Kolt Skole været anvendt til forskellige formål, hvorfor en del af skolens lokaler i dag er ændret fra dets oprindelige funktion. Af skolefunktioner har skolen nu en række undervisningslokaler, en gymnastiksal med omklædningsrum og et tidligere sløjdløkkale.

I forbindelse med ændringen af skolestrukturen i Aarhus Kommune besluttede byrådet den 19. december 2012, at Vejlbys- og Kolt skoler skulle sælges. Byrådet besluttede den 28. august 2019, at salget af Kolt Skole og Kolt Idrætsanlæg skulle ses i en sammenhæng. Børn og Unge har dog sidenhen konstateret, at der er behov for midlertidigt at fastholde Kolt Skole kapacitet til Langagerskolen (frem til 2026/2027) og dermed adskille salget af skolen fra salget af boldbanerne, som forudsat i indstillingen fra 2019. Byrådet traf beslutning herom i forbindelse med vedtagelsen af Aarhus Kommunes Regnskab 2021.

Der resterer et indtægtskrav på ca. 37,3 mio. kr. i 2026 på Kolt Skole.

Kolt Skole har siden 2021 fungeret som midlertidig udskolingsafdeling for Langagerskolen. I skoleåret 2023/24 har 52 elever fra Langagerskolen deres daglige undervisning på Kolt Skole. Ved starten af skoleåret 2024/2025 forventes omkring 75 elever at have deres gang på Kolt Skole.

6.3.2 Beskrivelse og vurdering af Kolt Skole som scenarie

Kolt Skole er etableret til almenområdet, og kræver derfor større ombygning for at imødekomme målgruppens behov samt de nuværende krav til bl.a. indeklima. Der er udarbejdet et volumenstudie for om- og tilbygning, der viser, at den eksisterende bygning kan ombygges til i alt 88 elever, fordelt på to elevføje med 44 elever i hver. I den eksisterende skolebygning kan der

samtidig etableres faglokaler, idrætsfaciliteter og personalefaciliteter. Ombygning omfatter yderligere klimasikring af tage og ydermure.

Pga. bygningens eksisterende struktur er der ikke mulighed for en optimal udnyttelse af kvadratmeterne bl.a. pga. af store gangarealer.

14. marts 2024
Side 14 af 21

Der kan etableres en tilbygning i forlængelse af skolen. Med et behov på en kapacitetsudvidelse til 145 elever i 2029, skal tilbygningen rumme knap 60 elever. Matriklen, som Kolt Skole er beliggende på, giver mulighed for yderligere tilbygning til det langsigtede kapacitetsbehov.

Matriklen har gode til- og frakørselsforhold og en stor parkeringsplads, som, med en mindre udvidelse, kan imødekomme behovet for en specialskole, hvor der er en stor personalegruppe og børnene primært transporteres i bil og minibus.

Den relative nærhed mellem Langagerskolen og Kolt Skole giver potentiale for stordriftsfordele ift. særligt madproduktion, da Langagerskolen i dag har kapacitet til at kunne producere mad til 400 elever. Nærheden giver også mulige fordele ift. fordeling af personaleresourcer og sparring mellem afdelingerne. Ulempen ved at have to skoler i samme del af byen er, at det ikke understøtter en større nærhed til specialskole, for de børn der i dag har lang transporttid.

Langagerskolens ledelse har selv peget på Kolt Skole som løsning på skolens kapacitetsudfordringer, da de har gode erfaringer med den midlertidige udskolingsafdeling i Kolt.

6.3.3 Udbygning i etaper

Det foreslås, at ud- og ombygning af Kolt Skole sker i etaper frem mod 2033. En etapevis kapacitetsudvidelse er valgt, for at sikre at der ikke etableres for meget kapacitet. Dette skal både ses i lyset af usikkerheden i prognoser på langt sigt samt i lyst af de tiltag, som er iværksat i forbindelse med Bredere Børnefællesskab, som skal sikre, at flere børn og unge trives og flere elever forbliver i almenområdet.

Den første etape, der omfatter ombygning af Kolt Skole og en mindre tilbygning, vil sikre kapacitet til 145 elever, svarende til det forventede behov for kapacitetsudvidelser frem mod 2029. Halvdelen af de børn der bygges til på Kolt Skole, vil have deres skolegang i de midlertidige rammer på Kolt Skole allerede fra sommeren 2024, da der ikke er tilstrækkeligt med kapacitet på Langagerskolen i Viby. Der er således et aktuelt stort efterslæb i udbygningen af specialskolepladser.

Når der kun bygges til behovet i 2029 frem for 2033, er der mulighed for at revurdere behovet for yderligere kapacitetsudvidelse inden 2029 og dermed se, om effekterne af de forskellige tiltag har påvirket udviklingen i elevtallet. På den baggrund er det muligt at vurdere, om der er behov for yderligere kapacitetsudvidelse og om næste etape skal igangsættes.

Med byggeriet vil Langagerskolen i 2029 have kapacitet til i alt 345 elever. Heraf vil afdelingen på Kolt Østervej have kapacitet til 145 elever, mens Langagerskolen på Bøgeskov Høvej vil have kapacitet til 200 elever.

6.3.4 Omkostninger og finansiering af om- og tilbygning af Kolt Skole

Om- og udbygning af Kolt Skole til i alt 145 elever forventes at have en anlægsøkonomi på i alt 141,1 mio. kr. Det er antallet og typen af elever, og ikke serviceniveauet, som driver anlægsprisen.

14. marts 2024
Side 15 af 21

Den samlede anlægsudgift og finansieringsforslag ses i tabel 7. Det eksisterende indtægtskrav på Kolt Skole er medregnet i den samlede anlægsudgift.

Tabel 7: Omkostninger og finansiering ved om- og udbygning af Kolt Skole.

Post	Priser (mio. kr.)
Om- og udbygning af Kolt Skole	141,1
Indtægtskrav Kolt Skole	37,3
Samlet anlægsudgift	178,4
Indtægt ved salg af Elev Skole	3,5
Midler afsat til ombygning af Elev Skole	10,7
Aarhus Ø grund	42,0
Øremærkede midler Aarhus Ø	65,0
Faglokalepulje	11,6
Indeklimamidler	1,6
Skolebyggeri i Nordøst	10,4
Skolebyggeri i Sydbyen	18,2
Klimapuljen	7,9
Anlægsbufferen	7,5
Samlet finansiering	178,4

I investeringsplan 2023-2034 er der afsat 10,7 mio. kr. til ombygning af Elev Skole til specialskolekapacitet for Langagerskolen. Da Elev Skole ikke skal anvendes til specialskolekapacitet foreslås det, at midlerne flyttes til finansiering af om- og udbygning af Kolt Skole til specialskolekapacitet. Elev Skole kan sælges og nettoindtægten kan ligeledes overføres til projektet.

I investeringsplanen blev der afsat anlægsmidler til ny skole på Aarhus Ø. Da behovet for en ny skole ikke længere er til stede, har Byrådet omdisponeret størstedelen af midler⁵. Der er dog forsat 65,0 mio. kr. tilbage samt 42,0 mio. kr. til grundkøb. Behovet for ny skole på Aarhus Ø skal jf. Budgetforlig 2023 revurderes senest i 2027. Med baggrund i den nyeste prognose, skoleprognose 2024, forventes der at være overskudskapacitet på mellem 17-20 lokaler i perioden 2024-2033 på de skoler, som betegnes som midtbyskoler⁶. På den baggrund vurderes det at der hverken på kort eller langt sigt vil være behov for en ny skole på Aarhus Ø. Derfor foreslås det, at de resterende 65,0

⁵ 153,0 mio. kr. til udbygning af Risskov Skole og 44,0 mio. kr. til udbygning af Engdalskolen samt 23,6 mio. kr. til grundkøb for begge skoler.

⁶ Midtbyskolerne defineres som: Frederiksbjerg Skole, Læssøesgade Skole, Samsøgades Skole, Skovvangskolen og Møllevangskolen.

mio. kr. til ny skole på Aarhus Ø og de 42,0 mio. kr. afsat til grundkøb overføres til ekstra specialskolekapacitet på Langagerskolen.

Jf. oversigten fra den oprindelige investeringsplan, er de 42 mio. kr. til Børn og Unges køb af grund til skole på Aarhus Ø i investeringsplanen forudsat finansieret via *Byudviklingskontoen*. Byudviklingskontoen er finansieret via grundsalg, hvorfor de 42 mio. kr. er betinget heraf. Bl.a. pga. manglende grundsalg er der igangsat et anlægseftersyn. En udmøntning af de 42 mio. kr. til specialskolebyggeri vil således øge udfordringerne i anlægseftersynet svarende hertil.

14. marts 2024
Side 16 af 21

I investeringsplanen 2024-2034 blev der afsat i alt 210 mio. kr. til faglokaler og pædagogiske arbejdspladser. Det foreslås, at der disponeres 11,6 mio. kr. herfra til ombygning af de eksisterende faglokaler samt etablering af nye faglokaler på Kolt Skole.

I investeringsplanen blev der afsat 400 mio. kr. i en fælles pulje til indeklime, modernisering, toiletter og arbejdsmiljø. Det foreslås, at der disponeres 1,6 mio. kr. herfra til den nye specialskoleafdeling.

I investeringsplanen blev der afsat midler til udvidelse af skolekapaciteten i Nordøst Aarhus, herunder specifikt til Katrinebjergskolen og Skovvangskolen. Efter der er givet bevilling til kapacitetsudvidelse af de to skoler, er der et restbeløb på 10,4 mio. kr., som foreslås omdisponeret til ekstra specialskolekapacitet på Langagerskolen. De øvrige skoler i Nordøst Aarhus, som måtte have et udbygningsbehov, er medtaget i skoleudbygningsprogrammet og dermed pladsbehovet på skoleområdet.

Samtidig er der i investeringsplanen afsat anlægsmidler til skolebyggeri i Sydbyen. Behovet for ekstra skolekapacitet i Sydbyen er mindre end da anlægsmidler blev afsat⁷. Derfor foreslås det, at 18,2 mio. kr. overføres til ekstra specialskolekapacitet på Langagerskolen.

Dertil foreslås det at der afsættes 7,9 mio. kr. fra klimapuljen til dækning af øget byggepris efter skærpet krav for miljø- og energirigtigt byggeri i Aarhus Kommune samt LCA og bæredygtighed. Det forudsætter dog, at der udarbejdes en ansøgning til klimapuljen. Hvis der ikke afsættes penge fra klimapuljen til projektet, foreslås det, at der finansieres yderligere 7,9 mio. kr. fra Skolebyggeri i Sydbyen.

I udmøntningen fra anlægbufferen er det foreslået, at der afsættes 7,5 mio. kr. til om- og udbygning af Kolt Skole til Langagerskolen. Hvis der ikke afsættes penge fra anlægbufferen til projektet, foreslås det, at der finansieres yderligere 7,5 mio. kr. fra Skolebyggeri i Sydbyen.

Da der på baggrund af prognose 2024 forventes at være en manko til pladsbehov og skolebyggeri i de sidste år af den tiårige periode fra 2024-2033,

⁷ På baggrund af prognose 2024, som forventer et mindre udbygningsbehov på skolerne i Sydbyen, forventes det, at op mod 42,0 mio. kr. af de tilbageværende 105 mio. kr. kan omdisponeres.

kan der være behov for, at de øremærkede midler til ny skole på Aarhus Ø og midlerne til skolebyggeri i Sydbyen i stedet skal anvendes til at dække dette behov, og derfor ikke kan anvendes begge steder.

Midler til bygningsdrift forventes at beløbe sig til 2,7 mio. kr. i 2025 stigende til 4,6 mio. kr. i 2029, når første etape er færdig. Til den midlertidige afdeling på Kolt Skole har Børn og Unge budgetteret med et årligt beløb til bygningsdrift på 2,1 mio. kr.

14. marts 2024
Side 17 af 21

Tabel 8 viser behovet for midler til bygningsdrift i perioden 2025-2029 fratrukket beløbet på 2,1 mio. kr., der allerede er budgetteret med til den midlertidige afdeling på Kolt Skole. I perioden 2025-2029 mangler der afsat 7,5 mio. til bygningsdrift. Forudsat at elevtallet ikke stiger yderligere efter 2029 vil der være behov for at afsætte et beløb på 2,5 mio. kr. årligt efter 2029.

Tabel 8: Bygningsdrift 2025-2029.

Beløb i mio. kr.	2025	2026	2027	2028	2029	I alt 2025-2029
Bygningsdrift	2,7	3,0	3,6	4,1	4,6	18,0
Allerede afsat	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	10,5
Bygningsdrift til finansiering	0,6	0,9	1,5	2,0	2,5	7,5

Da der endnu ikke er godkendt en ny tildelingsmodel til bygningsdrift i Aarhus Ejendomme, tager beregningen for bygningsdrift udgangspunkt i den hidtidige tildelingsmodel fra Børn og Unge. Beløbet skal dække energi, rengøring, teknisk service, vedligehold mv.

Beløbet til om- og udbygning af Kolt Skole er beregnet på baggrund af et konkret volumenstudie, der viser mulighederne for om- og udbygning af Kolt Skole. Bygherreområdet i Aarhus Ejendomme har efterfølgende, i dialog med rådgiveren, kvalificeret økonomien.

I tabel 9 ses det prisoverslag, som er udarbejdet på baggrund af volumenstudiet.

Tabel 9: Prisoverslag på om- og tilbygning af Kolt Skole

Nuværende m ²	4.286 m ²	
Antaget behov i m ² pr. elev	37 m ²	
Behov for tilbygning v. 145 elever	1.240 m ²	
	Udgifter m²	Udgifter - tusind kr.
Pris pr. m ² (4.286 m ²) der skal ombygges (ekskl. 38%)	15.418 kr.	66.080
Pris pr. m ² der skal tilbygges (ekskl. 38%)	29.245 kr.	36.263
Uforudsete udgifter, rådgivning, projektleddelse, bæredygtighed mv. (38%).		38.708
Udgift pr. m ² ombygning inkl. 38%	21.249 kr.	91.072
Udgift pr. m ² tilbygning inkl. 38%	40.306 kr.	49.979
Total	25.525 kr.	141.051

Ud af skolens 4.286 m² ombygges i alt 2.520 m² til elevfløje og faglokaler. På de resterende kvadratmeter findes personalefaciliteter, depoter, gangarealer og samlingsal, der istandsættes til godkendt niveau i forbindelse med klargøring af skolen til midlertidig kapacitet. Hertil kan idrætsfaciliteter ibrugtages uden ombygning.

14. marts 2024
Side 18 af 21

Byggeriet af det fulde projekt fordeler sig på 1.240 kvm. tilbygning til Kolt Skole til et beløb på 50 mio. kr. og ombygning af den eksisterende skoles areal på 4.286 kvm. til et beløb på 91,1 mio. kr. Den gennemsnitlige kvadratmeterpris for det samlede projekt er 25.525 kr. Alle projektets omkostninger er indeholdt i kvadratmeterpriserne, herunder også udearealer og inventar.

Sammenholdes kvadratmeterprisen med et byggeri af en af de kommunale folkeskoler, var kvadratmeterprisen for moderniseringen af Højvangskolen på 21.855 kr. Hvis der derimod skulle bygges en ny specialskole på bar mark, estimeres det at kvadratmeterprisen vil ligge på omkring 40.000 kr. ekskl. grundkøb og byggemodning. Anlægspriserne er generelt højere på specialskoleområdet end på almenområdet, bl.a. pga. mindre lokaler, der stiller andre krav til branddøre, brand spær og ventilation. Samtidig er omkostninger til inventar, udearealer, ekstra parkering og reetablering af fredskov indeholdt i kvadratmeterprisen for om- og tilbygning af Kolt Skole.

Med ombygning- og tilbygning af Kolt Skole vil der i alt være 37 m² pr. elev. Til sammenligning har langagerskolen i Viby, som er opført som specialskole, 29,5 m² pr. elev. Det høje antal kvadratmeter pr. elev på Kolt Skole skyldes strukturen i den eksisterende bygningskrop med store gangarealer og 'døde arealer', der ikke kan udnyttes fuldt til elev- eller personalefaciliteter.

Anlægspriserne adskiller sig fra de oplyste i anlægsbufferen. Det skyldes at priserne oplyst i Børn og Unges forslag til udmøntning fra anlægsbufferen udelukkende bygger på et prisestimat fra Aarhus Ejendomme, da analysen på daværende tidspunkt ikke var færdiggjort.

6.4 Fravalgte løsningsscenerier

Nedenfor er oplyst en kort beskrivelse af de løsningsscenerier, der er undersøgt, og ud fra analysens kriterier er fravalgt til løsning af Langagerskolens kapacitetsudfordringer.

6.4.1 Ombygning af Kolt Skole og udbygning af Langagerskolens matrikel i Viby

Scenariet omfatter ombygning af Kolt Skole og udbygning på matriklen i Viby, hvor Langagerskolen i dag er placeret. Scenariet har nogenlunde samme forudsætninger som det anbefalede løsningsscenarie ift. pris og kvalitet. Scenariet blev valgt fra, da matriklen på Kolt Skole er bedre egnet ift. udbygning end matriklen på i Viby. Samtidig er udbygning af Kolt Skole fundet mere egnet, da der herved fås to specialskoleafdelinger med nogenlunde samme elevkapacitet på 10 års sigte.

6.4.2 Yderligere udbygning på Langagerskolens matrikel i Viby

Scenariet omfatter udbygning på Langagerskolens eksisterende matrikel. Dette scenarie blev valgt fra, da det vil kræve at der laves en sammentænkning med naboarealer, for at skaffe udeareal nok. Samtidig vil der ikke være mulighed for yderligere udbygning på sigt, hvis behovet skulle opstå, da matriklen ikke kan bebygges yderligere.

14. marts 2024
Side 19 af 21

6.4.3 Ombygning af Elev Skole

Scenariet omfatter ombygning af Elev skole, der bliver tom, når eleverne flytter til skolen i Nye. Dette scenarie blev fravalgt, da Elev Skole maksimalt kan rumme 49 specialskoleelever, hvilket ikke er tilstrækkeligt til at kunne drifte et skoletilbud. Desuden er det ikke muligt at ændre parkerings- og tilkørselsforhold, så de bliver egnede til en specialskoles behov.

6.4.4 Nybyggeri på bar mark

Scenariet omfatter nybyggeri af en specialskole på en bar mark i Nordbyen. Scenariet giver mulighed for at bygge en skole, der er specifikt designet til målgruppens behov. Dette scenarie blev fravalgt, da det har en lang realiseringstid og samtidig er den dyreste og mest klimabelastende. Dette også til trods for, at en ny specialskoleafdeling i Nordbyen vil kunne reducere transportomkostningerne og transporttiden for elever fra det nordlige Aarhus.

7. Stensagerskolen

I det følgende afsnit afdækkes det fremtidige behov for specialskolepladser samt behovet for kapacitetsudvidelser på Stensagerskolen.

7.1 Behovet for specialskolepladser og behovet for kapacitetsudvidelse

Elevtallet på Stensagerskolen har de seneste år været stingende. Jf. den nyeste prognose, specialskoleprognose 2024, forventes det, at elevtallet på skolen vil stige yderligere de kommende år.

Tabel 10 viser forventningerne til udviklingen i elevtallet på Stensagerskolen for perioden 2024 til 2033 sammenholdt med den aktuelle permanente kapacitet. Den midlertidige kapacitet er dermed ikke medtalt.

Pr. 5. september 2023, var der indskrevet 276 elever på Stensagerskolen. I 2029 forventes der at være behov for 340 specialskolepladser på Stensagerskolen, svarende til en stigning på 64 elever. På ti års sigt forventes en stigning i elevtallet på 77 elever, så der i 2033 forventes at være behov for 353 specialskolepladser på Stensagerskolen. Den gennemsnitlige årlige stigning i elevtallet for hele prognoseperioden ligger på 7-8 elever. Stigningen forventes således at være mindre end den faktiske stigning i elevtallet de seneste tre år, hvor elevtallet er steget med gennemsnitligt 13 elever årligt.

Tabel 10: Prognosticeret elevtal for Stensagerskolen i perioden 2024-2033.

	Prognosticerede elevtal									
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Antal elever	299	307	320	328	336	340	347	350	352	353

Aktuel kapacitet ⁸	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250
Manglende kapacitet	49	57	70	78	86	90	97	100	102	103

Aktuelt er der kapacitet til ca. 250 elever på Stensagerskolen på Janesvej 2. Der er således et aktuelt efterslæb på ca. 26 pladser. Skolens elever har forskellige behov, hvorfor den faktiske kapacitet på skolen kan variere afhængigt af den konkrete elevgruppe.

Sammenholdes behovet for specialskolepladser med en aktuell kapacitet på 250 pladser fremkommer behovet for kapacitetsudvidelser. I 2029 forventes der at være behov for en kapacitetsudvidelse til 90 elever, stigende til 103 elever i 2033.

7.2 Fremtidige løsninger på Stensagerskolens kapacitetsudfordringer

Analysen af Stensagerskolens kapacitetsudfordringer blev opstartet i august 2023. Det er en kompleks sag at skulle finde en egnet permanent løsning på de langsigtede kapacitetsudfordringer. Derfor kræver det en nærmere analyse af mulige løsningsscenerier, før der kan træffes politisk beslutning om, hvordan behovet for kapacitetsudvidelse af Stensagerskolen kan imødekommes. Det er vigtigt at understrege, at der er et aktuelt og vedvarende behov for at Stensagerskolens kapacitet udvides.

Det foreslås derfor, at Børn og Unge og Aarhus Ejendomme undersøger mulige lokationer for etablering af en ny specialskoleafdeling for Stensagerskolen og forbereder et beslutningsgrundlag forud for budgetforhandlingerne om budget 2026. Inden da vil forligspartierne blive præsenteret for konkrete løsningsscenerier for en ny specialskoleafdeling for Stensagerskolen med henblik på en drøftelse og stillingtagen til de forskellige mulige løsningsscenerier.

I forbindelse med Budget 2024 blev der afsat 5,0 mio. kr. til ekstra kapacitet for Stensagerskolen – uden at der var besluttet hvilken midlertidig løsning, som skulle afhjælpe kapacitetspresset på Stensagerskolen. I løbet af 2023 er der arbejdet på at finde en løsning på de kortsigtede kapacitetsudfordringer. Udgangspunktet for løsningen på de kortsigtede kapacitetsudfordringer har været at finde en lokation, som har tilstrækkeligt med kapacitet indtil der står noget permanent færdigt om forventeligt op til 5-6 år efter politisk beslutning. Af de lokationer, som blev afsøgt, er det kun Stensagervej 11 der har kapacitet til at kunne rumme behovet for kapacitet 5-6 år fremme. I 2030 forventes der at være behov for 100 ekstra specialskolepladser, svarende til omkring 12-14 klasser. I skoleåret 2024/25 opstartes der seks klasser på Stensagervej 11.

De 5,0 mio. kr. der blev afsat i budget 2024, rækker kun til istandsættelse og klargøring af et mindre antal lokaler. Det vurderes, at der er behov for 6,0

⁸ Den aktuelle kapacitet: Her indgår udelukkende permanent kapacitet. Den midlertidige kapacitet i Kolt samt de to opstillede pavilloner på Langagerskolens matrikel er derfor ikke medtalt.

mio. kr. ekstra, hvis der skal være tilstrækkeligt med midler til løbende at kunne istandsætte og klargøre 12-14 lokaler.

Da Stensagervej 9-11 er forudsat solgt, forudsættes det, at salget heraf udskydes indtil en permanent specialscoleafdeling for Stensagerskolen står færdig.

14. marts 2024
Side 21 af 21

For at kunne foretage den indledende planlægning og projektering af en permanent løsning for Stensagerskolen er der behov for, at der afsættes et anlægsbeløb på 5,0 mio. kr. Samtidig er der behov for, at der afsættes yderligere 6,0 mio. kr. til den midlertidig løsning på Stensagervej 11, for at kunne foretage den løbende klargøring af 12-14 lokaler. I perioden 2025-2029 mangler der afsat 4,8 mio. til bygningsdrift.

I udmøntningen fra anlægsbufferen er det foreslået, at der afsættes 5,0 mio. kr. til den indledende planlægning og projektering samt 5,0 mio. kr. til den midlertidige løsning for Stensagerskolen.

Den sidste 1,0 mio. kr. til den midlertidige afdeling på Stensagervej 11 foreslås finansieret fra Skolebyggeri i Sydbyen.